

**Diagnoza implementacji
Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Zespół Szkół Nr 3 im. Macieja Rataja
w Tomaszowie Lubelskim**

Opracował Dyr. Ireneusz Romaszko

Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Zespół Szkół Nr 3 im. Macieja Rataja w Tomaszowie Lubelskim.....	1
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY	3
I.1 Położenie geograficzne.....	3
I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły.....	3
I.3 Charakterystyka uczniów szkoły	4
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.....	5
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.....	5
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE.....	7
II.1 Efekty kształcenia	7
II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości.....	7
II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	7
II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki.....	8
II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych	10
II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów.....	12
II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe	13
III. RYNEK PRACY	14
III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki.....	14
III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy	14
III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.	16
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH.....	17
IV.1 Prognozy demograficzne	17
IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy.....	17
IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	18
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	19
V. ZAŁĄCZNIKI	20

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Tomaszów Lubelski jest miastem w województwie lubelskim, położonym na wysokości 275m n.p.m. nad rzeką Sołokiją, na pograniczu Roztocza i Grzędy Sokolskiej. Liczba mieszkańców wynosi 22 tys. Tomaszów Lubelski jest dobrą "bazą wypadową" w pobliskie turystyczne okolice Roztocza. Atrakcyjne położenie geograficzne, walory przyrodnicze i krajobrazowo-turystyczne, dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna są doskonałą zachętą dla potencjalnych inwestorów polskich i zagranicznych, partnerów handlowych, a także dla osób, które chciałyby w takim regionie wypocząć.

Miasto Tomaszów Lubelski to największe miasto na Roztoczu oddalone o 34km od Zamościa, 126km od Lublina, 140km od Rzeszowa i 86km od Lwowa. Położone na starym trakcie handlowym, wiodącym od Morza Bałtyckiego do Morza Czarnego przez Lwów, do dzisiaj zachowało swój komunikacyjny charakter stanowiąc bramę w kierunku południowo-wschodnim, gdzie najbliższym miastem jest prastary Lwów będący celem wycieczek dla turystów i wczasowiczów odpoczywających na Roztoczu.

Roztocze jest krainą geograficzną o charakterze wyżynnym ciągnącą się od Kraśnika, aż po Lwów. Walory zdrowotne, krajoznawczo-turystyczne i przyrodnicze podkreśla fakt utworzenia Roztoczańskiego Parku Narodowego (okolice Zwierzyńca ok. 40km od Tomaszowa). Tomaszów Lubelski usytuowany jest w bliskim sąsiedztwie trzech Parków Krajobrazowych: Krasnobrodzkiego (lasy jodłowe i pozostałości puszczy karpackiej na paśmie wapiennych wzgórz), Puszczy Solskiej (zwarte lasy sosnowe, wydmy śródlądowe, kaskady wodospadów na potokach, stanowiska rzadkich roślin i zwierząt), Południowo-Roztoczańskiego (lasy bukowe i sosnowe, liczne źródła rzek ze zlewni Sanu, rezerwaty przyrody wierzchowyń szczytów).

I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły

Zespół Szkół Nr 3 im. M. Rataja w Tomaszowie Lubelskim jest zespołem szkół ponadgimnazjalnych, do którego uczęszcza ok. 900 uczniów. W skład ZS Nr 3 wchodzi oddziały: liceum ogólnokształcącego, techników i zasadniczej szkoły zawodowej – łącznie 29. Przy szkole istnieje internat ze stołówką. W szkolnym internacie mieszka również ok. 100 studentów Wydziału Zamiejscowego KUL.

Szkoła użytkuje samodzielnie budynek po Zasadniczej Szkole Budowlanej dla Pracujących Lubelskiego Zjednoczenia Budownictwa, rozbudowany i zmodernizowany w 1989 roku. Obecnie liczy on 28 sal lekcyjnych, w tym trzy sale komputerowe z dostępem do Internetu, trzy centra multimedialne, klasopracownie: matematyczne, językowe, fizyczna, chemiczna, biologiczna, historyczne, technologii żywności, ogrodnicza, budowlana, techniczna, laboratorium językowe, pracownia do przeprowadzania nowych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe: w zawodzie kucharz małej gastronomii, pełnowymiarowa sala gimnastyczną oraz boiska do gry w piłkę siatkową i ręczną. Wyposażenie w pomoce dydaktyczne nie spełnia wymogów współczesnej szkoły. Jeśli chodzi o sprzęt komputerowy wyposażenie szkoły można uznać za przeciętne. Szkoła wyposażona jest w sprzęt komputerowy: 40 zestawów mieści się w trzech salach lekcyjnych, a 30 zestawów w pomieszczeniach administracyjnych oraz sprzęt audiowizualny w bibliotece. W budynku mieści się biblioteka wraz z czytelnią. Księgozbiór biblioteczny liczy 14 tys. woluminów. W zbiorach bibliotecznych jest skromna liczba fachowej prasy do dyspozycji uczniów i nauczycieli. W bibliotece szkolnej znajduje się centrum multimedialne 12 komputerów z dostępem do Internetu, trzy drukarki, skaner i kserokopiarka. Ponadto w budynku szkoły znajdują się pomieszczenia administracyjne oraz gabinet pielęgniarki, psychologa, stomatologa, szatnie i sklepik szkolny. Stan techniczny budynku jest bardzo dobry. Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe i praktyczna nauka zawodu dla uczniów techników realizowane są w firmach na terenie powiatu.

I.3 Charakterystyka uczniów szkoły

Młodzież nasza w większości zamieszkuje obszary wiejskie, w sporej części pochodzi z rodzin ubogich i wielodzietnych, w związku, z czym ma gorszy start życiowy i mniejsze szanse na kontynuowanie nauki. Duża ilość uczniów to eurosieroty. Rodzice chcąc zapewnić rodzinie w miarę normalne warunki życia decydują się na wyjazd do pracy za granicą. Dzieci pozostawione same sobie niejednokrotnie nie są w stanie sprostać trudnościom, z którymi spotykają się na co dzień. Stąd też częste spotkania z psychologiem organizowane przez wychowawców klas. Wielu uczniów nie posiada żadnych motywacji do nauki. Diagnoza wiadomości i umiejętności uczniów klas pierwszych stwierdza niski poziom ich wiedzy, który pogłębia się w szkole średniej, gdyż do przedmiotów ogólnokształcących dochodzą przedmioty zawodowe.

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.

W szkole zatrudnionych jest 74 nauczycieli. Nauczycieli dyplomowanych – 36, mianowanych – 13, kontraktowych – 20, stażystów – 5. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe magisterskie i przygotowanie pedagogiczne. Wielu nauczycieli pełni funkcję egzaminatora CKE i OKE. Nauczyciele podejmują różnorodne działania mające na celu stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Wszyscy, wykonują swoją pracę z wielkim zaangażowaniem. Poświęcają wiele czasu i uwagi na realizację zadań wykraczających poza obowiązki służbowe, które służą szkole i uczniom a także środowisku lokalnemu. Przykładem są prowadzone społecznie zajęcia dla uczniów słabych, zdolnych, maturzystów oraz organizowane zawody, konkursy i olimpiady.

I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.

- niski poziom aspiracji edukacyjnych i życiowych uczniów, osiągane słabe wyniki w nauce i z egzaminów maturalnych oraz kompetencji zawodowych;
- ograniczony i utrudniony dostęp do kultury;
- większość uczniów pochodzi ze wsi i ma ograniczony dostęp do nowoczesnych źródeł informacji i technologii;
- braki w wyposażeniu pracowni w środki dydaktyczne oraz niedostateczna ilość nowoczesnych pomocy naukowych;
- zajęcia praktyczne prowadzone są w oparciu o zbyt ubogą bazę dydaktyczną;
- brak funduszy na prowadzenie zajęć doskonalących umiejętności uczniów;
- brak motywacji do zdobywania wiedzy i podejmowania wyzwań;
- brak środków na organizację wycieczek, udział w targach, pokazach itp.;
- brak wsparcia ze strony rodziny do dalszej nauki;
- położenie Tomaszowa ogranicza udział młodzieży w wycieczkach, pokazach, targach, itp. ze względu na duże koszty;
- ogromne trudności w pozyskiwaniu sponsorów na dofinansowanie działań jakie podejmuje szkoła;
- absolwenci kierunków zawodowych mają problemy z odnalezieniem się na rynku pracy, są mało kreatywni, brak im asertywności w kontaktach międzyludzkich;

- uczniowie pochodzą często z rodzin patologicznych i nie otrzymują od swoich rodziców wsparcia w dziedzinie rozwijania swoich zdolności i zainteresowań oraz motywacji do nauki i pracy;

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

II.1 Efekty kształcenia

II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości

Realizując projekt Szkoła Kluczowych Kompetencji w zakresie przedsiębiorczości uczeń nabędzie umiejętności: wcielania w czyn własnych pomysłów, planowania i organizowania małych przedsiębiorstw, przez co nauczy się negocjacji, zdolności pracy indywidualnej oraz współpracy w zespole. Nauczy się podejmowania ryzyka w sytuacjach życiowych, a także zdolności planowania przedsięwzięć i wykorzystywania ich dla osiągnięcia zamierzonych celów, obejmujących świadomość wartości etycznych i promowania dobrego zarządzania.

Zdobyta wiedza umożliwi rozumienie zasad działania gospodarki, a także da szansę na to aby sprostać wyzwaniom stojącym przed przyszłymi pracodawcami. Uczniowie będą świadomi tego, na czym polega etyczne zachowanie przedsiębiorcy i jakie mogą być konsekwencje innego zachowania.

Uczeń nabędzie umiejętności oceny i identyfikacji własnych mocnych i słabych stron, będzie aktywny, niezależny, innowacyjny w pracy. Zdawalność egzaminów zawodowych jest bardzo niska. Wdrażając projekt KK uczniowie zdobędą umiejętność efektywnego przygotowania się do egzaminów z przedmiotów zawodowych, a zdobyta wiedza pozwoli im uzyskać pozytywne wyniki, co podniesie procent zdawalności tych egzaminów w naszej szkole.

II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

Uczeń potrafi wykorzystać technologię informacyjną i komunikacyjną w szkole, pracy i życiu codziennym. Potrafi umiejętnie i rozważnie wykorzystać technologię społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się. Wykorzysta komputery do poszerzania wiedzy, przechowywania, tworzenia,

prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się w sieciach i współpracy za pośrednictwem Internetu.

Uczniowie opanują sposób wspierania kreatywności i wdrażania innowacji, a także będą świadomi konieczności przestrzegania zasad prawnych i etycznych mających zastosowanie przy interaktywnym korzystaniu z TSI. Zdobędą umiejętność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji oraz ich wykorzystywania w krytyczny i wybiórczy sposób, z rozróżnieniem elementów rzeczywistych od wirtualnych. Uczniowie nabędą umiejętność wykorzystywania narzędzi do tworzenia, prezentowania i rozumienia złożonych informacji, a także zdolności docierania do usług oferowanych w Internecie, wyszukiwania ich i korzystania z nich. Zdobyta przez nich wiedza będzie odpowiadała standardom europejskim.

Uczniowie przyjmowani do naszej szkoły mają niski zasób wiedzy matematyczno-przyrodniczej, o czym świadczą wyniki z badania kompetencji. Liczba godzin przeznaczonych na realizację programów, nie pozwala na takie przygotowanie uczniów, by uzyskali wysokie wyniki na maturze i egzaminach zawodowych. Nauczane przedmioty w większości kończą się w drugim bądź trzecim roku nauki, co utrudnia przygotowanie się do matury i na studia.

W zakresie wiedzy przyrodniczej uczeń zrozumie podstawy działania własnego organizmu, wykształci poczucie odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych. Pozna zależności istniejące w środowisku przyrodniczym oraz zależności człowieka od środowiska, a także potrzeby zachowania bioróżnorodności. Uczeń zdobędzie wiedzę z zakresu: funkcji fizjologicznych organizmów, zagrożeń dla zdrowia, rozumienia zasad dziedziczenia. Uczeń nabędzie umiejętności planowania, oceniania własnej nauki, skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentowania własnego punktu widzenia, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji. Uczeń będzie przygotowany do podejmowania wyzwań współczesnego świata, takich jak: integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo-techniczny.

II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki

Uczniowie przychodzący do naszej szkoły posiadają mały zasób wiedzy matematycznej. Analiza wyników z egzaminu kompetencji po gimnazjum wykazuje, że w części matematyczno-przyrodniczej liczba punktów waha się od 11-35. Wyjątek

stanowią uczniowie, którzy uzyskali więcej niż 35 punktów. Następstwem tego jest bardzo duża ilość ocen niedostatecznych w czasie klasyfikacji oraz brak zainteresowania wyborem matematyki na maturze. Przykładem tego mogą być wyniki klasyfikacji semestralnej w roku szkolnym 2008/2009, które przedstawiają się następująco: 26,2% wszystkich uczniów otrzymało oceny niedostateczne, 49,4% oceny dopuszczające, 14,1% oceny dostateczne, 8,8% oceny dobre i tylko 1,5% oceny bardzo dobre. Mając tak niski zasób wiedzy matematycznej uczniowie, jak stwierdzono powyżej nie wybierają matematyki na maturze. W roku szkolnym 2006/2007 matematykę wybrało jedynie 27 uczniów, co stanowi 11,3% wszystkich maturzystów z tego roku, w roku szkolnym 2007/2008 matematykę wybrało 14 uczniów, co stanowi 7,8% wszystkich zdających. Wyniki matury z matematyki z dwóch ostatnich lat przedstawia tabelka:

Rok szkolny	Liczba uczniów przystępująca do matury	Liczba uczniów wybierających matematykę	Uzyskane wyniki na maturze			
			Poniżej 30%	30-50%	Powyżej 50%	Średni %
2006/2007	238	27	5	16	6	31%
2007/2008	181	14	3	7	4	47%

Niski poziom wiedzy matematycznej to nie tylko słabe wyniki na egzaminie maturalnym, ale brak umiejętności logicznego myślenia oraz liczenia (nawet na najprostszych przykładach) utrudnia uczniom naukę z przedmiotów zawodowych. Realizując program nauczania przy małej liczbie godzin lekcyjnych nauczyciel nie jest w stanie sprawdzić umiejętności zdobytej wiedzy w praktyce. Wiedza ta musi być różnorodna i powinna obejmować między innymi: umiejętność liczenia, znajomość miar i struktur, głównych operacji i sposobów prezentacji matematycznej, rozumienie terminów i pojęć matematycznych. Uczniowie nie potrafią posługiwać się językiem matematycznym, trudności sprawia im analiza najprostszych zadań matematycznych. Nie potrafią umiejętnie posługiwać się liczbami i pojęciami matematycznymi w życiu codziennym, mają problemy ze stosowaniem symboli i wzorów matematycznych, trudno jest im wykorzystać logiczne myślenie w każdej sytuacji. Realizując Program Kluczowych Kompetencji, możliwe będzie uzupełnienie wiedzy, zwiększenie zainteresowania matematyką a w konsekwencji da lepsze wyniki z przedmiotów zawodowych i podniesie

poziom zdawalności egzaminów z umiejętności zawodowych. Większy zasób wiedzy ogólnej i zawodowej, logiczne myślenie oraz posługiwanie się poprawnym językiem matematycznym, zawodowym a przede wszystkim poprawnym językiem polskim umożliwi uczniom start na deficytowe kierunki studiów.

II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych

Dużym problemem w szkole jest fakt, iż młodzież przychodząca do szkoły z różnych szkół, nie zawsze ma możliwość kontynuowania nauki języka obcego, którego rozpoczęła w gimnazjum. Dzięki programowi KK zachęci się uczniów do intensywniejszej nauki, j. obcych nie tylko w zakresie podstawowym, ale i rozszerzonym z uwzględnieniem słownictwa zawodowego.

Uczeń posiada umiejętność rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania w obcym języku oraz mediacji i rozumienia różnic kulturowych. Wymaga to opanowania słownictwa

i gramatyki funkcjonalnej. Uczeń będzie miał zdolność rozumienia komunikatów słownych, inicjowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy oraz czytania, rozumienia i pisania tekstów, odpowiednio do potrzeb danej osoby. Młodzież nabyte zdolności korzystania z pomocy oraz uczenia się języków również w nieformalny sposób w ramach uczenia się przez całe życie.

Wdrożenie pozytywnej postawy obejmie świadomość różnorodności kulturowej, a także zainteresowanie i ciekawość języków i komunikacji międzykulturowej. Duży nacisk zostanie położony na naukę języka obcego zawodowego, który będą stosować w zdobytym przez nich zawodzie.

Młodzież rozpoczynająca naukę w klasach pierwszych uczyła się na wcześniejszym etapie edukacyjnym języka angielskiego jako języka wiodącego. Na kolejnym miejscu klasują się j. rosyjski 60% uczniów i j. niemiecki 40% uczniów jako dodatkowe.

Poziom języka angielskiego w klasach licealnych jest oceniany wyżej niż w technikach. Poziom języka niemieckiego i rosyjskiego po gimnazjum jest bardzo niski. Może to wynikać z faktu, że przedmioty dodatkowe nie były wliczane do średniej ocen. W obecnej sytuacji absolwenci gimnazjów powinni wykazywać większą motywację, ze względu na egzamin z języka obcego.

W procesie dydaktycznym w szkole średniej utrzymuje się nadal wyższy poziom wiedzy z języka angielskiego. Ogólną tendencją wśród młodzieży jest niska motywacja, brak aspiracji, które nie pozwalają osiągać lepszych wyników w danej klasie i na egzaminie maturalnym.

Wyniki z matury z języków obcych z dwóch ostatnich lat przedstawia następująca tabelka:

Rok szkolny	<i>Język angielski</i>				<i>Język angielski</i>		
	Poziom podstawowy				Poziom rozszerzony		
	Liczba zdających				Liczba zdających	Przedział punktów	
	Przedział punktów						
	0-29	30-69	70-100				
2006/2007	122	23	79	11	9	2 6 1	0-29 30-69 70-100
2007/2008	102	15	53	31	3		30-69

Rok szkolny	<i>Język rosyjski</i>				<i>Język rosyjski</i>		
	Poziom podstawowy				Poziom rozszerzony		
	Liczba zdających				Liczba zdających	Przedział punktów	
	Przedział punktów						
	0-29	30-69	70-100				
2006/2007	104	12	83	6	3	1 1 1	0-29 30-69 70-100
2007/2008	66	3	52	11	-		-

Rok szkolny	<i>Język niemiecki</i>				<i>Język niemiecki</i>		
	Poziom podstawowy				Poziom rozszerzony		
	Liczba zdających				Liczba zdających	Przedział punktów	
	Przedział punktów						
	0-29	30-69	70-100				
2006/2007	14	3	9	1	1		0-29
2007/2008	13	1	10	2	1		70-100

Analiza wyników pozwala stwierdzić, że większość uczniów zdaje egzamin na poziomie podstawowym, mimo wieloletniej nauki zwłaszcza języka angielskiego.

Wyniki punktowe w większości uczniów zawierają się w przedziale 30-69% wymaganych punktów.

By podnieść efektywność nauki języków obcych potrzebne są następujące zmiany:

- zwiększenie ilości godzin,
- mniejsze grupy językowe,
- język obcy zawodowy we wszystkich klasach technikum,
- udział w wymianach i praktykach zagranicznych,
- kontakt z obcokrajowcami(wolontariusze, itp.).

II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów

Uczniowie wybierając szkoły zawodowe często myślą, że nauka w tych szkołach jest łatwiejsza niż w liceum ogólnokształcącym. Tymczasem ogromna ilość wszystkich przedmiotów pogłębia trudności uczniów w zdobywaniu wiedzy. Przystawanie wiedzy zawodowej, jest utrudnione brakami z zakresu przedmiotów ogólnokształcących a w szczególności matematyki. Z powodu likwidacji kierunków zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych, uczniowie z konieczności decydują się na kontynuowanie nauki w klasach technicznych, do których przyjmowani są oni z bardzo niską liczbą punktów z badania kompetencji, np. w klasie I technikum budowlanego 10-20 pkt. Uczniowie mają też trudności z logicznym myśleniem, łączeniem wiedzy z różnych przedmiotów oraz wiedzy z umiejętnościami w efekcie czego nie zdają egzaminu z przygotowania zawodowego. Do tego przyczynia się również brak bazy do odbywania zajęć praktycznych np. w technikum budowlanym, ogrodniczym.

Odbiciem tego są niskie wyniki z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Egzamin odbywa się w dwóch etapach:

- część pisemna
- część praktyczna.

Nie wszyscy uczniowie decydują się na przystąpienie do egzaminu. Poniższa tabela przedstawia wyniki egzaminów z lat 2006/2007 i 2007/2008:

Zawód	Etap pisemny		Etap praktyczny		Ogółem zdało	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ZSZ- Kucharz	68	68	81	96	59	64

Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	75	80	10,7	11,11	10,7	11,11
Technik budownictwa	100	100	0	0	0	0
Technik ekonomista	55,5	83,3	22,2	8,3	18,5	8,3
Technik technologii żywności	70	86,3	70	50	70	45,5

Wyniki egzaminu w części pisemnej są zadawalające i w porównaniu z rokiem poprzednim jest tendencja zwyżkowa. Natomiast część praktyczna charakteryzuje się niską zdawalnością. Najniższą zdawalność zanotowano w klasach o kierunkach:

- technik ekonomista
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

W technikum budowlanym zdawalność zawodowa była na poziomie zero. W porównaniu z rokiem poprzednim jest tendencja spadkowa. Zadawalające wyniki osiągnęli absolwenci ZSZ – kucharz małej gastronomii.

Podsumowując wyniki egzaminu można stwierdzić, że etap pisemny egzaminu nie sprawia uczniom większych problemów, gdyż zdawalność jest na poziomie 90% natomiast dużą trudność sprawia uczniom etap praktyczny gdzie zdawalność wynosi ok. 17%.

II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

Brak ambicji wśród uczniów naszej szkoły jest głównym powodem osiągnięcia słabych wyników z przedmiotów zawodowych. Konsekwencją tego są niezdane egzaminy zawodowe oraz trudności w odnalezieniu się na rynku pracy. Udział w programie KK umożliwi bycie aktywnym zawodowo, przygotuje do właściwego połączenia wiedzy z umiejętnościami.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki

Na koniec stycznia 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Lubelskim było zarejestrowanych 5637 bezrobotnych w tym 2821 kobiet tj.50%. Na terenie województwa lubelskiego liczba ta wynosiła 110 756 bezrobotnych, w tym 58 806 kobiet tj. 51,3%. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych wzrosła o 9,1% na terenie województwa oraz o 518 osób tj.9,2% na terenie powiatu tomaszowskiego.

W odniesieniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego liczby te były niższe zarówno na terenie województwa jak też i powiatu.

Na koniec stycznia 7% ogólnie zarejestrowanych bezrobotnych na terenie województwa to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Na terenie powiatu liczba ta wyniosła 516 osób tj. 9,2%.

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy na terenie województwa stanowili na koniec stycznia 2009 r. 12,2% w liczbie ludności czynnej zawodowo i wskaźnik ten był wyższy o 1,7% od wskaźnika krajowego. Na terenie powiatu wskaźnik ten wyniósł 14,3%.

Na koniec stycznia na terenie województwa zarejestrowanych było 3547 osób niepełnosprawnych i stanowiły one 3,2% ogółu zarejestrowanych. Na terenie powiatu tomaszowskiego liczby te wynoszą odpowiednio 132 osoby tj. 2,3%.

Na terenie powiatu z powodu podjęcia pracy wyłączono 108 osób.

III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy

Nawiązując do celu realizowanego projektu, jakim jest dostosowanie kształcenia do lokalnych potrzeb i wdrożenie ponadregionalnych programów kształtowania kompetencji kluczowych uczniów szkół Polski Wschodniej, w odniesieniu do rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy, zauważa się występowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe

zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W I półroczu 2008 r. zawodami o najwyższym poziomie deficytu były takie zawody jak robotnik gospodarczy, pracownik biurowy czy pracownik administracyjny. Należy zauważyć, że praca w zawodach pracownik administracyjny czy biurowy wiąże się z ofertami stażu bądź przygotowania zawodowego, a więc ofertami pracy subsydiowanej. Do zawodów najbardziej deficytowych należy również zaliczyć robotników budowlanych, kierowców samochodów ciężarowych, magazynierów, robotników przy pracach prostych w przemyśle czy sprzątaczkę. Analiza danych z terenu powiatu wykazała, iż na 483 zawody, jakie występowały w charakterystyce aż 341 to zawody nadwyżkowe. Wśród tych zawodów należy wymienić:

- chemika
- architekta
- specjalistę żywienia człowieka
- nauczyciela nauczania początkowego
- ekonomistę
- terapeutę zajęciowego

W 298 zawodach w I półroczu nie zgłoszono ani jednej oferty pracy.

Natomiast zawody, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy to przede wszystkim:

- kierowca samochodu ciężarowego
- księgowy
- pracownik domowej opieki osobistej
- operator wózka widłowego
- siostra PCK
- pracownik budowlany/brukarz, technolog robót wykończeniowych, monter instalacji wod.-gaz.
- fryzjer
- kucharz
- operator maszyn mechanicznych (tokarz, frezer, praser)
- technik farmaceutyczny
- operator sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
- psycholog.

III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Najwięcej zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Lub. stanowią osoby, które nie posiadają wyuczonego zawodu. Osoby te należy dokształcać, aby zwiększyć ich szansę na rynku pracy. Jednocześnie niektóre oferty pracodawców trudno jest zrealizować pomimo tego, że w ewidencji pozostają osoby o wymaganych kwalifikacjach. Powodem tego są najczęściej zdezaktualizowane uprawnienia, wiek, brak doświadczenia lub długotrwałe przerwy w zatrudnieniu. Osoby te należy uaktywniać, przerywając ich długotrwałe bezrobocie. Duży procent naszych absolwentów podejmuje studia zgodne z kierunkami kształcenia w szkole. Absolwenci pozostający na naszym terenie z kierunków: budowlanych i technologii żywności znajdują zatrudnienie na rynku lokalnym. Największe problemy mają uczniowie po kierunkach ekonomicznych. Niewielu z absolwentów wyjeżdża do pracy za granicą.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNEŹNYCH

IV.1 Prognozy demograficzne

Prognozy demograficzne w powiecie tomaszowskim.

Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych latach zamieszkałych na terenie powiatu tomaszowskiego.

Lata	1986	1989	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	2000	2001
Liczba dzieci	1582	1464	1364	1346	1326	1214	1100	1113	1016	893	784

Niska liczba urodzeń będzie miała decydujący wpływ na ilość uczniów, którzy wybiorą naszą szkołę.

IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy

Szkoła od wielu lat współpracuje z zakładami pracy w zakresie odbywania praktyk przez uczniów, a także w sferze dydaktyczno-wychowawczej. Zakłady pracy współpracujące ze szkołą to m.in.:

- SVZ POLAND spółka z o.o.
- Zakład Usług Sprzętowo-Transportowych w Tomaszowie Lub.
- Zakład Gastronomiczny „U Antka” w Kol. Łaszczówka
- Zakład Gastronomiczny „Arkadia” w Kol. Łaszczówka
- Restauracja „Staropolska” w Tomaszowie Lub.
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego oraz Kawiarnia, Pizzeria - „Europejska” w Tomaszowie Lub.,
- Firma Handlowo-Usługowa „Kamelia” w Tomaszowie Lub,
- Bar „Roztocze” w Tomaszowie Lub.
- Restauracja „Pałacowa” w Karolu
- Ośrodek Sportu i Rekreacji „Tomasovia”
- Przedsiębiorstwo Usług Inwestorskich „Lege Artis” w Zamościu
- Firma Handlowo-Produkcyjna „Oliwia” w Tarnawatce
- Ośrodek Wypoczynkowy „Pszczeliniec” w Krasnobrodzie
- Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Lub.

- Bank Spółdzielczy Łaszców
- Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej
- Urzędy Gminy – Tomaszów Lub., Łaszców, Tarnawatka, Telatyn, Bełzec, Susiec
- Tomaszowska Spółdzielnia Mleczarska w Tomaszowie Lub.
- Krajowa Spółka Cukrowa w Toruniu, oddział Woźuczyn
- Bank Gospodarki Żywnościowej w Tomaszowie Lub,
- PKO BP w Tomaszowie Lub. i inne.

IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

Aby przygotować uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy, szkoła zmienia kierunki kształcenia. Szkoła w zakresie kształcenia zawodowego pracuje zgodnie z opracowanym planem perspektywicznym na lata 2007-2012. Plan jest modyfikowany i unowocześniany, a tworzenie nowych kierunków jest poprzedzone wcześniejszymi uzgodnieniami z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy, organu prowadzącego i reprezentantami lokalnych pracodawców. Obecnie kierunki kształcenia zawodowego cieszą się dużym zainteresowaniem uczniów i rodziców. Planujemy poszerzenie oferty edukacyjnej o kierunki budowlane na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej. Opracowano dwa projekty w ramach programu Leonardo da Vinci- „Uczenie się przez całe życie”, „Praktyki w Niemczech i we Włoszech” dla techników hotelarskiego, organizacji usług gastronomicznych i ogrodniczego w celu uatrakcyjnienia kształcenia zawodowego i przybliżenia uczniom możliwości podjęcia pracy w krajach Unii Europejskiej. Systematycznie rozwijamy współpracę z wyższymi uczelniami mając na celu lepsze przygotowanie młodzieży do dalszego kształcenia, co w perspektywie dałoby jej szanse na większe możliwości znalezienia zatrudnienia na obecnym wymagającym rynku pracy.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

1. Biorąc udział w programie rozwijania umiejętności uczniów szkół Polski Wschodniej, wiążemy duże nadzieje z opracowaniem na najbliższe lata takiego programu rozwoju szkoły, którego realizacja przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności naszej placówki, powiększenia oferty edukacyjnej, wypromowania szkoły w środowisku lokalnym, zaktywizowania młodzieży oraz przekonania jej, że warto podjąć wysiłek i świadomie budować swoją przyszłość.
2. Brak ambicji i chęci u młodzieży do poszerzenia wiedzy przyczynia się do słabych wyników w nauce, niskiego procentu zdanych egzaminów zawodowych, a po zdaniu matury do wybierania mało renomowanych uczelni.
3. Uczniowie nasi w większości pochodzą z terenów wiejskich (ok. 70%), w tym popegeerowskich co wiąże się z ich trudnymi sytuacjami rodzinnymi i finansowymi, niejednokrotnie nie stać ich na udział nawet w wycieczkach programowych. Program KK umożliwi im uczestnictwo w różnorodnych formach zdobywania wiedzy, doświadczenia, obycia.
4. Czas pobytu w szkole jest niejednokrotnie dla wielu uczniów jedyną możliwością poznania kraju i dostępu do szeroko pojętej kultury.
5. Nauczyciele mają trudności z wprowadzeniem innowacyjnych metod kształcenia ze względu na braki w podstawowym wyposażeniu pracowni: matematycznej, biologicznej, fizycznej, chemicznej, technologicznej, budowlanej, przedsiębiorczości, ekonomicznej.

V. ZAŁĄCZNIKI

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy

Procedura postępowania:

Określenie celów prowadzenia diagnozy

Celem przystąpienia do programu jest:

- podniesienie prestiżu szkoły w środowisku lokalnym i polepszenie bazy dydaktycznej,
- stworzenie uczniom lepszych warunków do pracy samodzielnej oraz w zespole co ułatwi nawiązanie kontaktów w przyszłości,
- wyrównanie szans uczniów pochodzących z różnych środowisk,
- podwyższenie poziomu wiedzy i uzyskanie lepszych wyników z matury i z przygotowania zawodowego,
- dostosowanie kształcenia w zależności od potrzeb rynku lokalnego i regionalnego.

Przykładem takich działań jest utworzenia technikum hotelarskiego, ponieważ teren na którym funkcjonuje nasza szkoła jest terenem rekreacyjnym, tworzone są ośrodki wypoczynkowe, sanatoria, hotele, gospodarstwa agroturystyczne, w których zatrudnienie znajdują nasi absolwenci.

Określenie próby badawczej

Badania diagnostyczne objęły:

- uczniów z techników i szkół zawodowych poszczególnych poziomów kształcenia,
- nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących,
- rodziców,
- nadzoru pedagogicznego,
- organu prowadzącego,
- lokalne i regionalne zakłady pracy, „sojuszników” szkoły (zakłady opiekuńcze, instytucje współpracujące, organizacje pozarządowe,
- kierownictwo placówki.

Wybór metod i narzędzi badawczych

Metody prowadzenia diagnozy:

- analiza dokumentów,

- wywiad,
- analiza istniejącej sytuacji szkoły,
- analiza uwarunkowań środowiskowych szkoły.

Podstawowym narzędziem badawczym do zebrania informacji odnośnie funkcjonowania szkoły w zakresie analizowanych zagadnień będzie ANALIZA SWOT.

Przeprowadzenie badań

W przeprowadzonych badaniach udział wzięło 20 nauczycieli z zatrudnionej 79 osobowej kadry pedagogicznej, 40 uczniów, 10 rodziców, 3 pracowników instytucji współpracujących ze szkołą oraz przedstawiciel organu prowadzącego. Osoby wypełniły arkusze SWOT dotyczące działalności szkoły. Opinie respondentów zostały przedstawione w materiale zbiorczym, a następnie poddane analizie.

Prognozy demograficzne zostały opracowane na podstawie informacji udzielonych przez Starostwo Powiatowe i Urząd Pracy oraz zestawień statystycznych znajdujących się na stronie internetowej GUS-u.

Informacji na temat zasad funkcjonowania kół przedmiotowych udzielili ich opiekunowie. Wychowawcy klas we współpracy z pedagogiem opracowali zestawienia dotyczące warunków środowiskowych uczniów, którzy mają trudności w nauce, albo są zagrożeni wypadnięciem z systemu edukacji. Podstawą do stworzenia zestawienia była dokumentacja szkolna oraz wywiad środowiskowy.

Analiza SWOT

Respondenci – uczniowie
Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy i ich uwzględnianie w pracy z uczniem

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z przedstawicielami Urzędu Pracy i zakładów pracy, • odbywanie praktyki w przedsiębiorstwie i zdobywanie wiedzy praktycznej, • kursy i pogadanki z fachowcami z różnych dziedzin, • wyjazdy na targi edukacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zasad funkcjonowania przedsiębiorstw i zakładów pracy, • poznanie organizacji pracy w różnych instytucjach, • umiejętność dostosowywania się do warunków pracy, • nabycie umiejętności opracowywania projektów własnych firm, • możliwość uzewnętrznienia swojej osobowości.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • brak kwalifikacji osób opiekujących się praktykami, • słaba współpraca z wyższymi uczelniami i zakładami pracy, • brak rozeznania rynku pracy, • brak motywacji do pracy, • brak pewności siebie, • niskie aspiracje. 	<ul style="list-style-type: none"> • trudności w znalezieniu pracy, • trudności w komunikowaniu się z drugą osobą, • nieumiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, • brak możliwości wykorzystania potencjału intelektualnego.

Analiza SWOT

Respondenci – uczniowie

Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

Wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności i postaw uczniów szkół zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze przygotowani nauczyciele do 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzanie zasobu wiedzy szczególnie

<p>pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele potrafiący rozbudzić w swoich uczniach pasję zdobywania wiedzy, • organizacja spotkań z przedstawicielami uczelni wyższych, • zastosowanie wiedzy ogólnej w przedmiotach zawodowych, • dobrze wyposażone pracownie, • dobra komunikacja między nauczycielami, • urozmaicanie lekcji poprzez pokazy multimedialne 	<p>w zakresie przedmiotów zawodowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • spotkania z ciekawymi ludźmi, • świadomy wybór dalszego kierunku kształcenia, • zdanie matury, • zdanie egzaminu z przygotowania zawodowego, • zastosowanie zdobytej wiedzy w praktyce.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba kół zainteresowań z przedmiotów zawodowych, • brak nowoczesnych pomocy dydaktycznych np. programów multimedialnych, • oddalenie od większych ośrodków edukacyjnych i kulturalnych, • niedostateczne kontakty ze szkołami wyższymi, • brak miejsc do odbywania praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, • brak warsztatów szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • słabe wyniki maturalne, • słabe wyniki na egzaminach z przygotowania zawodowego, • gorszy start na rynku pracy, • nie znalezienie pracy zgodnie z wykształceniem i zainteresowaniem.

Analiza SWOT

Respondenci – uczniowie

Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły
 Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • klasy profilowane z rozszerzeniem z kilku przedmiotów, 	<ul style="list-style-type: none"> • dobrze zdany egzamin maturalny i tym samym możliwość dostania się na

<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć pozalekcyjnych • poszerzających wiedzę i umiejętności uczniów klas trzecich i czwartych, • spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych i zapoznanie z ich ofertą edukacyjną, • udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych. 	<p>wybrany kierunek uczelni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwość udziału szkoły w projektach finansowanych przez Unię Europejską.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna znajomość oferty edukacyjnej uczelni wyższych, • szkoła nie organizuje dostatecznej, liczby wyjazdów na „dni otwarte” na wyższe uczelnie, do zakładów pracy zatrudniających specjalistów kształconych w naszej szkole, • brak możliwości odbywania kierunkowych praktyk zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • niemożliwość znalezienia pracy zgodnie z wykształceniem, • brak możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy, • brak możliwości kontynuowania dalszej nauki.

Analiza SWOT

Respondenci – uczniowie

Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych
Umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań
środowiskowych i rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w wyborze zawodu, • budowanie poczucia wartości ucznia, • motywowanie do dalszego kształcenia, • dobra współpraca nauczycieli pod kątem wyboru dobrego kierunku studiów i drogi życiowej, • pozytywne oddziaływanie nauczycieli na chęć poszerzania wiedzy uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wybór odpowiedniego kierunku studiów, • dobrze zdane egzaminy maturalne i z kwalifikacji zawodowych, • udział w projektach, • prezentacja dokonań szkoły w środowisku lokalnym.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba uczniów w klasie, 	<ul style="list-style-type: none"> • trudności w przekazywaniu i utrwalaniu

<ul style="list-style-type: none"> • słaby dostęp do komputerów na zajęciach z różnych przedmiotów, • słabe wyposażenie pracowni przedmiotowych, • przecenianie ważności swoich przedmiotów. 	<p>wiedzy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • słabe wyniki na egzaminie maturalnym i z umiejętności zawodowych, • mały procent uczniów dostających się na wyższe uczelnie.
---	--

Analiza SWOT

Charakterystyka uczniów

Respondenci- uczniowie

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dobre wykształcenie kierunkowe, • ciekawe kierunki kształcenia w szkole, • dobra znajomość fachowej wiedzy przekazywanej przez dobrze przygotowanych nauczycieli, • łatwość posługiwania się językiem ojczystym, • możliwość poszerzania wiedzy przez uczniów w dodatkowych zajęciach, • możliwość wyjazdów za granicę dzięki dobrej znajomości języków obcych, • możliwość kontaktów z obcokrajowcami. 	<ul style="list-style-type: none"> • znalezienie dobrej i ciekawej pracy, • znajomość rynku pracy, • umiejętność przekwalifikowania się stosownie do potrzeb, • wybranie właściwej formy aktywności zawodowej.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom aspiracji edukacyjnych i życiowych, • brak motywacji zdobywania wiedzy i podejmowania wyzwań, • zbyt ogólny poziom wiedzy zawodowej, • nieumiejętność radzenia sobie przy łączeniu wiedzy ogólnopodmiotowej, • źle zorganizowane praktyki 	<ul style="list-style-type: none"> - małe szanse na rynku pracy duże prawdopodobieństwo nie znalezienia wymarzonej pracy • lęk przed nowym otoczeniem.

Analiza SWOT

Respondenci- nauczyciele

Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy i ich uwzględnianie w pracy z uczniem

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • wysoki stopień integracji i poczucie autentycznego związku nauczycieli i uczniów z lokalnym środowiskiem • organizacja na terenie szkoły konkursów i zawodów (krajoznawczych, sportowych) o zasięgu regionalnym – indywidualnie i we współpracy z innymi placówkami • udział uczniów w obchodach uroczystości i świąt państwowych • współpraca z instytucjami, o charakterze artystycznym (TDK, Szkoła Muzyczna) • współpraca z Biblioteką Miejską, • współpraca z Klubem Sportowym, • współpraca z Parafią Katolicką, • współpraca z kombatanami, rozwijająca zainteresowanie przeszłością regionu, • spotkania z osobami, które osiągnęły sukces: z aktorami, politykami • zapoznanie z historią i tradycjami regionu • współpraca z miejscowymi placówkami oświatowymi • przemyślana akcja promocyjna szkoły, • dobra współpraca z organami prowadzącymi i nadzorującymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • większa wrażliwość społeczna, wyrażająca • się w konkretnych działaniach np. akcjach charytatywnych • ułatwienie włączania się do współpracy w grupie rówieśniczej i zwiększenie aktywności społecznej • zwiększenie promocji szkoły w środowisku lokalnym • rozwój zainteresowań artystycznych młodzieży • rozwój kulturalny młodzieży • zdobywanie nowych doświadczeń, • kształtowanie aktywnej postawy, • dobry start uczniów w zawodach i konkursach, jako doskonała forma promocji szkoły.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • brak kadry posiadającej kwalifikacje do prowadzenia zajęć z dziedzin artystycznych (plastyka, taniec, muzyka) • brak funduszy na zatrudnienie takiej kadry 	<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie poziomu artystycznego imprez • niewłaściwa hierarchia wartości • zanik postaw obywatelskich • zaangażowanie ucznia w różne form

<ul style="list-style-type: none"> • brak funduszy na organizację imprez kulturalnych oraz wyjazdy do kina, teatru, opery • brak wypracowanych metod kształtujących umiejętności społeczne • trudność w kształtowaniu umiejętności autoprezentacji • niski poziom zamożności społeczności lokalnej • niski poziom zaangażowania uczniów w życie kulturalne środowiska • bierność młodzieży. 	<p>działalności pozalekcyjnej może zajmować zbyt wiele czasu.</p>
---	---

Analiza SWOT

Respondenci – nauczyciele

Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

Wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności i postaw uczniów szkół zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze wykształcona i kreatywna kadra nauczycielska • rozbudzanie u uczniów chęci do zdobywania wiedzy • korelacja międzyprzedmiotowa • realizacja programów prozdrowotnych • organizacja wycieczek przedmiotowych • organizacja spotkań integracyjnych klas pierwszych • stosowanie aktywnych metod nauczania, • indywidualizacja procesu nauczania, • współpraca nauczycieli w komisjach przedmiotowych celem dostosowywania działań programów z przedmiotów ogólnokształcących do realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki edukacyjne, • dotacje unijne na wzbogacenie zaplecza dydaktycznego, • współpraca międzynarodowa z innymi placówkami edukacyjnymi, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • wdrażanie programów autorskich, • pozyskanie funduszy zewnętrznych na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz organizację warsztatowych zajęć pozalekcyjnych, • większa motywacja nauczycieli do pracy spowodowana zwiększeniem środków finansowych na zajęcia pozalekcyjne, • udział uczniów w olimpiadach

programów z przedmiotów zawodowych.	i konkursach <ul style="list-style-type: none"> • organizacja praktyk zagranicznych.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba kół zainteresowań • brak nowoczesnych pomocy dydaktycznych np. programów multimedialnych • słabo wyposażona biblioteka szkolna w testy zawodowe, prasę naukowo-techniczną • brak funduszy na nowoczesne środki dydaktyczne • brak chęci do stawiania sobie nowych wyzwań • brak środków finansowych na realizację przedsięwzięć • trudności w czasowym skorelowaniu niektórych tematów z przedmiotów zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • niepromowanie do klasy wyższej • brak logicznego myślenia • nieumiejętność pokonywania trudności w procesie nauczania • brak umiejętności posługiwania się wiedzą międzyprzedmiotową.

Analiza SWOT

Respondenci- nauczyciele

Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły

Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • zintegrowanie młodzieży z różnych środowisk, • wzbudzanie zainteresowania poszerzaniem wiedzy zawodowej, • rozwijanie umiejętności korzystania z fachowej literatury, • prowadzenie dodatkowych zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • lepsze prezentowanie się podczas poszukiwania pracy, • możliwość dostania się na odpowiednie wyższe uczelnie, • znalezienie ciekawej pracy zgodnie z wykształceniem, • łatwość i umiejętność w nawiązywaniu

<p>pozalekcyjnych, kółek zainteresowań,</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wycieczek przedmiotowych do zakładów pracy oraz na targi edukacyjne i techniczne, • spotkania z absolwentami szkół wyższych i przedstawicielami zakładów pracy, • wzbudzanie zainteresowań dziedzictwem kultury sztuki, • wzbudzanie wyższych aspiracji życiowych • integracja młodzieży w szkole i poza szkołą. 	<p>kontaktów z innymi ludźmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie kultury osobistej i kultury zachowania się w różnych sytuacjach, • umiejętność rozwiązywania różnych problemów.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • braki w nauce wyniesione z gimnazjum, • brak funduszy na pomoce dydaktyczne, • słabo wyposażone pracownie, • liczne klasy, • brak motywacji uczniów do nauki, • ograniczony dostęp do źródeł informacji i technologii, • brak umiejętności podejmowania decyzji życiowych, • brak zaangażowania i chęci ze strony uczniów do korzystania z ponadprogramowych zajęć prowadzonych przez nauczycieli. 	<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie poziomu nauczania, • zmniejszenie naboru uczniów zdolnych, • trudności w zdobyciu pracy, • niemożliwość kontynuowania nauki, • trudności w nawiązywaniu kontaktów w grupie rówieśniczej, • brak umiejętności współpracy z innymi osobami.

Analiza SWOT

Respondenci- nauczyciele

Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych

Umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dobra współpraca między nauczycielami różnych przedmiotów, • dobra współpraca nauczycieli z Urzędem 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów, • rozwijanie zdolności uczniów,

<p>Pracy i innymi jednostkami samorządowymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrze przygotowana i stale poszerzająca swoją wiedzę kadra pedagogiczna, • budowanie poczucia wartości ucznia, • wyrabianie odpowiedzialności w podejmowaniu decyzji, • możliwość konsultacji uczniów z nauczycielami, • motywowanie uczniów do dalszego kształcenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach, • wybór odpowiedniego kierunku studiów, • możliwość zatrudniania na stanowiskach pokrewnych lub i nie związanych z kierunkiem kształcenia.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • trudności wynikające z konieczności wyrównywania wiedzy uczniów, • niemożliwość realizacji programów ze względu na brak pomocy dydaktycznych, • słabe wyniki w nauce wynikające z różnorodnych zaniedbań wśród młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie poziomu nauczania, • obniżenie prestiżu szkoły a w konsekwencji zmniejszenie naboru uczniów do szkoły, • zmniejszenie zaufania do nauczycieli.

Analiza SWOT

Respondenci – nauczyciele

Charakterystyka uczniów

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • zainteresowanie zawodem i rozwijanie swoich zainteresowań, • uczestniczenie w różnorodnych spotkaniach z przedstawicielami Urzędu Pracy, wyższych uczelni, instytucji, banków i innych przedsiębiorstw, • udział w konkursach i olimpiadach, • reprezentowanie szkoły w środowisku lokalnym, • dobra znajomość języków obcych, • dobrze zorganizowane praktyki zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • motywacja do poszerzania wiedzy w danej dziedzinie i możliwość znalezienia odpowiedniej pracy, • tworzenie małych przedsiębiorstw, • umiejętność nawiązywania kontaktów z innymi, • dobre wyniki na maturze, • możliwość wyjazdów za granicę, • poszerzanie wiedzy zawodowej, • dobre wyniki na egzaminie zawodowym.

i zajęcia praktyczne.	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom wiedzy, • brak chęci do systematycznej nauki, • niechęć do uczestniczenia w różnych spotkaniach, • małe zaangażowanie w przygotowanie różnych imprez, • brak wsparcia ze strony rodziny, • brak kreatywności. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie, • ograniczona możliwość współpracy się z innymi osobami, • trudności w porozumiewaniu się z innymi osobami, • niemożliwość kontynuacji nauki.

Analiza SWOT

Respondenci – pracodawcy

Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy i ich uwzględnianie w pracy z uczniem

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dobre kontakty z firmami i okolicznym Urzędem Pracy, • dobrze przygotowana młodzież pod względem teoretycznym, • dobra współpraca nauczycieli z pracownikami zakładów, w których uczniowie odbywają praktyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • satysfakcja z przygotowania do dalszej pracy zawodowej młodzieży, • wybór dobrych kandydatów do pracy w firmie (zakładzie) po zakończeniu nauki, • uczniowie poznają zasady funkcjonowania zakładów pracy, • możliwość lepszego wykonywania zadań oraz skrócenia czasu wykonywania zadań dzięki pracy uczniów.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • brak kształcenia w niektórych kierunkach, szczególnie w szkołach zawodowych, • brak przygotowania uczniów klas I do odbywania praktyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • niepewność bytu przedsiębiorstw związana ze zmieniającą się sytuacją na rynku oraz firmami konkurencyjnymi, • ponoszenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo uczniów.

Analiza SWOT

Respondenci- pracodawcy

Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

Wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności i postaw uczniów szkół zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> właściwe wykorzystanie wiedzy ogólnej i zawodowej teoretycznej w pracach wykonywanych podczas praktyki, wykorzystanie logicznego myślenia w trakcie wykonywania zawodu. 	<ul style="list-style-type: none"> dobrze wykonywane zadania i zyski dla przedsiębiorstw, dobrze przygotowani absolwenci pod względem teoretycznym i praktycznym i zawodowym umiejący sprostać wymaganiom na odpowiednich stanowiskach, możliwość zatrudnienia pracownika zdyscyplinowanego i kreatywnego.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> mała wiedza z zakresu zasad bezpieczeństwa pracy, mała odpowiedzialność i zdyscyplinowanie uczniów, podczas wykonywania zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> niszczenie materiałów, wypadkowość na stanowisku pracy.

Analiza SWOT

Respondenci- pracodawcy

Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły

Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> chęć wzbogacenia wiedzy teoretycznej podczas wykonywania zadań praktycznych, kontynuacja dalszego kształcenia, aktywność w dążeniu do kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> nabycie umiejętności posługiwania się nowoczesnym sprzętem i maszynami, których nie ma w szkole, poznanie nowoczesnych technologii

i samodoskonalenia.	<p>produkcji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie umiejętności związanych z pracą w grupie i kierowaniem ludźmi, a także umiejętność negocjacji.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • słabe przygotowanie praktyczne do wykonywania pracy, • mała ilość godzin w cyklu kształcenia przeznaczona na zajęcia praktyczne, • brak możliwości łączenia teorii z praktyką. 	<ul style="list-style-type: none"> • złe przygotowanie uczniów do pracy po ukończeniu szkoły, • nikłe szanse na znalezienie miejsca pracy , • niska efektywność w pracy, • nie sprostanie konkurencji, wymaganiom pracodawcy, • podniesienie skali bezrobocia.

Analiza SWOT

Respondenci- pracodawcy

Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych

Umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • dostosowywanie kierunków kształcenia do zmieniającego się rynku pracy, • duży wkład nauczycieli w przygotowanie uczniów do podejmowania pracy, • widoczne efekty pracy indywidualnej nauczyciela z uczniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość przygotowania wszystkich uczniów niezależnie od ich predyspozycji do podjęcia pracy po ukończeniu szkoły, • modyfikowanie programów nauczania dla poszczególnych zawodów w zależności od potrzeb rynku.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • za długi okres kształcenia w niektórych kierunkach, • brak kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak fachowców w niektórych zawodach np. murarz, hydraulik, a nadmiar absolwentów z ogólnym wykształceniem, • brak u absolwentów wymaganych kompetencji przez pracodawców.

Analiza SWOT

Respondenci- pracodawcy

Charakterystyka uczniów

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> • duży zasób wiedzy teoretycznej, • właściwe zachowanie w miejscu pracy, • wysoka kultura osobista, • umiejętność pracy w grupie, • systematyczność i punktualność, • odpowiedzialność za powierzone zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • utrwalenie wiedzy teoretycznej w praktyce, • poszerzenie wiedzy praktycznej, • nabycie umiejętności wykonywania pewnych zadań, • szybsze zdobycie odpowiedniej pracy.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wybór przez niektórych uczniów kierunków niezgodnych z ich zainteresowaniami, • nieprzystosowanie do wykonywania pracy fizycznej, • szybkie zniechęcanie się do pracy poprzez małe porażki, • brak predyspozycji i odpowiedniej wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> • trudności w samodzielnym wykonywaniu zadań, • problemy ze znalezieniu pracy po ukończeniu szkoły.

Opracowanie Dokumentu Końcowego (Wniosków I Rekomendacji)

Ocena mocnych i słabych stron naszej szkoły jest warunkowana wiedzą i doświadczeniami respondentów. W wielu punktach sposób widzenia problemów jest bardzo podobny.

Nauczyciele dokładają starań, aby pomóc w nauce uczniom, którym nauka sprawia problemy. W szkole uczniowie nie są anonimowi, znajdują się pod stałą opieką wychowawców, którzy z kolei, w razie potrzeby, konsultują się z psychologiem. Młodzież akcentuje, że uczniowie są traktowani podmiotowo i mogą zwrócić się w razie kłopotów w nauce do nauczyciela przedmiotu, albo do wychowawcy. Powyższe działania wpływają korzystnie na sytuację i postawę uczniów, ograniczając liczbę uczniów z ocenami niedostatecznymi.

Jak wynika z dokumentacji 8% uczniów ma bardzo poważne problemy z nauką (3 i więcej ocenami niedostatecznych na półroczu). Najwięcej kłopotów sprawia nauka matematyki, chemii, biologii, przedmiotów budowlanych, języków obcych. Odsetek uczniów z dysfunkcjami, które mogą mieć negatywny wpływ na przyswajanie wiedzy jest znikomy i wynosi 0,5%. Aktualnie 3 uczniów objętych jest nauczaniem indywidualnym.

Warunki środowiskowe uczniów potrzebujących wsparcia są zróżnicowane, zauważalna jest zależność między słabymi wynikami, a pochodzeniem dziecka z rodziny niepełnej lub patologicznej (głównie z problemem alkoholowym). Jednak duża grupa uczniów ma problemy w nauce wynikające z zupełnie innych przyczyn. Głównym problemem jest brak perspektywicznego myślenia i motywacji do nauki. Uczniowie ci nie widzą korzyści płynących z uczenia się. Wielu planuje wyjazd do pracy za granicę niezależnie od wyniku egzaminu maturalnego. Mimo, że nauczyciele prowadzą nieodpłatnie zajęcia wyrównawcze, nie zawsze uczniowie są nimi zainteresowani. Zagrożenia z tym związane mogą być różnorakie. Przede wszystkim konsekwencją jest spadek poziomu nauczania oraz upowszechnienie wśród młodzieży negatywnych wzorców i postaw.

Respondenci w swoich wypowiedziach są zgodni, że bardzo cenne jest prowadzenie zajęć adresowanych do trzecioklasistów i czwartoklasistów, poszerzających wiedzę i umiejętności przyszłych maturzystów, zwłaszcza, że wielu uczniów będzie zdawać egzamin na poziomie rozszerzonym. Wielu nauczycieli prowadzących społecznie zajęcia

odbyło stosowne kursy i są egzaminatorami CKE. Uczestnictwo w zajęciach daje szansę rozwijania zainteresowań oraz zwiększa szansę uczniów na dobrze zdany egzamin maturalny i dostanie się na wybrany kierunek studiów.

Szkoła dodatkowo motywuje uczniów przez organizację spotkań z absolwentami szkoły, którzy osiągnęli życiowy sukces. Odbywają się też zajęcia prowadzone przez psychologa oraz spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni, które mają pomóc w wyborze ścieżki kształcenia. Mimo wysiłków nauczycieli i wychowawców uczniowie często podejmują nieprzemyślane decyzje dotyczące wyboru przedmiotu na egzamin maturalny, później niechętnie, albo wcale nie uczestniczą w zajęciach, co w konsekwencji przynosi słaby wynik na egzaminie maturalnym.

Szkoła współpracuje z wieloma lokalnymi instytucjami o charakterze kulturalno-osiwiatowym i społecznym, a młodzież jest dobrym ambasadorem swojej szkoły reprezentując ją w środowisku.

Organizowane są również spotkania z przedstawicielami samorządów lokalnych.

Umiejętności społeczne uczniów oraz kształtowanie postaw obywatelskich to zagadnienia, które są częścią programu realizowanego na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie i na godzinach wychowawczych. Młodzież jest także uczestnikiem obchodów świąt państwowych oraz imprez środowiskowych o charakterze lokalnym.

Aspiracje edukacyjne środowiska są bardzo zróżnicowane i mają związek z poziomem wykształcenia oraz stopniem zamożności rodziców.

Rodzice naszych uczniów najczęściej są rolnikami i nie mają stałego zatrudnienia. Pragnąc wyrównać szanse młodzieży naszej szkoły chcemy uczestniczyć w Programie Kluczowych Kompetencji. Realizacja tego programu przyczyni się do zmniejszenia różnic między młodzieżą pochodzącą ze środowisk wiejskich a młodzieżą z dużych miast. Pozwoli rozwijać twórcze umiejętności, nauczy logicznego myślenia i wiązania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Uczniowie nabędą doświadczeń bardziej optymistycznego i odważnego spojrzenia na życie. Realizacja tego programu zmobilizuje do stawiania nowych wyzwań.

Zespół diagnozujący realizując program KK proponuje następujące działania:

1. Zapewnienie uczniom możliwości wyrównywania szans edukacyjnych poprzez:
 - a) wykorzystanie programów autorskich w celu zredukowania różnic edukacyjnych uczniów i doskonalenia kluczowych kompetencji,

b) zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych np. z języków obcych, matematyki, biologii, przedsiębiorczości, przedmiotów zawodowych,

c) zorganizowanie dla młodzieży pochodzą z rodzin o trudnej sytuacji materialnej bezpłatnego dostępu do podręczników.

2. Zdobywanie przez uczniów dodatkowej wiedzy i umiejętności w kontekście wyboru dalszej ścieżki kształcenia:

a) zorganizowanie kół zainteresowań takich jak:

- matematyczne,
- informatyczne,
- językowe,
- przedsiębiorczości,

b) organizowanie wycieczek przedmiotowych, edukacyjnych,

c) organizowanie wyjazdów, wyjść do zakładów pracy, pracodawców i innych instytucji współpracujących ze szkołą,

d) poszerzanie oferty w zakresie możliwości odbywania praktyk zawodowych (np. praktyk za granicą, w firmach budowlanych, instytucjach samorządowych z rozbudowanymi sieciami komputerowymi)

e) kontynuowanie udziału w programie „PEACE – lekcja tolerancji” (spotkania z wolontariuszami z różnych państw),

f) udział młodzieży w działaniach, typu” Dzień przedsiębiorczości”,

g) udział w konkursach, olimpiadach językowych, informatyczne, matematyczne, z przedsiębiorczości),

h) redagowanie gazetki szkolnej,

i) prenumerata czasopism fachowych, popularno- naukowych,

j) tworzenie i wykorzystanie prezentacji multimedialnych związanych z określonymi kompetencjami,

3. Współpraca szkoły z organizacjami i społecznością lokalną na rzecz rozwoju edukacji i aktywności obywatelskiej:

a) organizacja spotkań z przedstawicielami samorządu lokalnego(np. Urzędu Pracy, Starostwo Powiatowe),

b) współpraca z prasą lokalną,

c) spotkania z ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy np. w biznesie(właściciele firm, przedsiębiorcy),

- d) współpraca z przedstawicielami poradni psychologiczno-pedagogicznej (doradcą zawodowym).
4. Zorganizowanie pracowni przedmiotowych oraz wyposażenia jej w specjalistyczne programy do realizacji zajęć z przedmiotów zawodowych (budowlanych, ekonomicznych).
 5. Doposażenie istniejących pracowni w sprzęt i nowoczesne środki dydaktyczne.